

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1675. usque ad annum 1681

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1780

VD18 90119207

§. 83. Innocentius XI. Papa Franciæ Regem a proposito avertere intentus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67305)

§. LXXXIII.

Sæc. XVII.
A. C. 1678.*Innocentius XI. Papa Franciæ Regem a proposito avertere intentus.*

Cum Innocentius XI. Pontifex Maximus non modo ex iteratis Apamienfis, & Alectensis literis, sed etiam plurium Narbonæ Præfulum querelis Ecclesiarum libertates labefactari perciperet, ab eis interpellatus, Ludovicum XIV. Franciæ Regem paternis monitis, validisque rationibus a nova servitute Ecclesiis imponenda absterere moliebatur, die duodecima Martii datis ad eundem hisce literis: „Jam pridem inaudivimus, non deesse Majestatis tuæ consiliarios & Administratos, qui tibi persuadere niterentur, ut usum illum antiquum custodires, fructuum vacantium Ecclesiarum, quod Regaliam vocant, ad eas quoque Regni tui Ecclesias extenderes, quas illi juri obnoxias nunquam fuisse, vel ex ipsis fisci Regii tabulariis liquido constat. Sed nos memoria repetentes omnem de hac re controversiam communi olim Ecclesiæ Catholicæ consensu, & benigna Sedis Apostolicæ indulgentia provide, sapienterque compositam fuisse in genere

Sfondrat.
Gall. vind.
Dissert. I.
§. 8.*Hist. Eccles. Tom. LXIV;*

S ne-

Sæc. XVII. „nerali Concilio Lugdunensi, minime
 A. C. 1678. „ad credendum adduci poteramus.
 „Majestatem tuam consiliis hujusmodi
 „aures præbituram aliquando esse,
 „multo minus admoturam operi ma-
 „num, invita Synodo tantæ apud uni-
 „versam Ecclesiam Authoritatis, & re-
 „clamantibus Constitutionibus & exem-
 „plis Regum majorum tuorum, quæ
 „constitutionem in eadem Synodo ad-
 „preces Regias, Regiis legatis præse-
 „tibus, in ipsa Gallia, & tota gallica
 „gente efflagitante, sancitam per in-
 „tegrum quatuor ferme sæculorum spa-
 „tium certatim probarunt, observarunt,
 „que, & præcipuo in honore semper
 „habuerunt; nec vero simile videbatur
 „Majestatem tuam, postquam tantum
 „sibi apud Deum meriti & apud homi-
 „nes gloriæ maximis pro religione Ca-
 „tholica rebus gestis comparavit, ut
 „nullius majorum tuorum Regum cha-
 „rissimorum memoriæ possis invidere,
 „velle rem aggredi, quæ nulla vel ut
 „gente necessitate, vel æquitate sua-
 „dente magnum esset quamplurimis
 „Galliæ Episcopis, eorumque Clero in-
 „commodum, & justum dolorem alla-
 „tura, non sine gravi catholicorum
 „omnium sensu, qui in Francorum ac-
 „tibus, & in sacrorum Canonum sta-
 „tutis animadvertunt, quantum id
 „ve

„veteri consuetudini & Ecclesiasticæ Sæc. XVII.
 „libertatis ac Disciplinæ rationibus ad- A. C. 1678.
 „versetur. Unde plerique tam vete-
 „res, tum recentes Gallix scriptores,
 „quantumvis Majestati tuæ & imperio
 „subessent, & Authoritati magnitudini-
 „que impensius studerent, in eos, qui
 „præfatam Regaliæ extensionem sua-
 „dere ausi fuerunt, tanquam in malæ
 „perditæque causæ patronos, & favo-
 „rem Aulæ captantes libera indigna-
 „tione investiti, stylum subinde strinxerunt;
 „nullus vero Gallix Regum vel
 „tentare id voluit, vel tentatum ex-
 „qui præsumpsit, memor a Sapiente præ-
 „clare præcipi: ne transiliamus termi-
 „nos, quos posuerunt Patres Nostri.
 „Illud præterea nos hujus periculi metu
 „curaque liberabat, quod, cum Maje-
 „stas tua multis abhinc annis hujus
 „sanctæ Sedis liberalitate aucta, orna-
 „taque sit pœne supra votum indultis
 „amplissimis, præter ea, quibus etiam
 „Reges Majores tui ejusdem Sedis be-
 „nignitate gaudebant, nominandi ad
 „beneficia Ecclesiastica; putavissimus
 „ipsam sanctissimi, sapientissimique o-
 „lim Gallix Regis exemplo cogitare
 „potius de se tam gravi, periculosa-
 „que sarcina exoneranda, quam novis
 „ineundis rationibus Regiæ in sacros
 „reditus Authoritatis amplificandæ, sed

S 2

„ubi

Sæc. XVII. „ubi allatæ ad nos fuere B. M. Aletræ
 A. C. 1678. „sis Episcopi literæ, in quibus post de
 „bitas religiosi in hanc sanctam Sedem
 „obsequii & filialis observantiæ signifi-
 „cationes suas ad nos querelas, quæ
 „prope jam moriens postea renovavit
 „ob Regaliæ usum in diæcesin suam
 „quæ ab eo libera semper fuit, nuper
 „invectum deserebat, unaque appella-
 „tionem a sententia metropolitani Nar-
 „bonensis; deinde etiam edocti sumus
 „idem Apamiensi Ecclesiæ pariter li-
 „beræ contigisse, ac tandem Galliarum
 „Regni Ecclesiæ hujusmodi oneri im-
 „bentur assuescere: mirati vehementer
 „sumus constitutionum Apostolicarum
 „& Generalium Conciliorum Decretis
 „ac tam certa compertaque apud omnes
 „nes veritate & justitia potiores fuisse
 „illorum conatus, qui terrena potius
 „& caduca quam cælestia & æterna
 „respicientes, dum Majestatis tuæ gra-
 „tiam, potentiam amplificando, aucto-
 „rantur, molestissimos tibi, & valde
 „periculosos Conscientiæ terrores, quos
 „Deus avertat, in id tempus præpe-
 „rant, cum districto Dei judicio mor-
 „tales omnes, quocunque tandem po-
 „tentia, & dignitatis loco sint, dili-
 „genter reddere debent omnis ante-
 „actæ vitæ rationem. Nos itaque pro
 „nostra non minus erga æternam, qua
 „miser

„magnæ nobis curæ & est, & esse de-
 „bet, Majestatis tuæ salutem, quam
 „erga inclitum Clerum & Religiosissi-
 „mos Gallix Præsules imo erga univer-
 „sam Ecclesiam, cujus in hoc negotio
 „proculdubio causa agitur, paterna
 „charitate serio admonendum te, &
 „vehementer hortandum, obsecran-
 „dumque judicavimus, ut a tam in-
 „justis ac perniciosis consiliis animum
 „abducas; præfatis Alectensi, & Apa-
 „miensi, cæterisque Regni tui Eccle-
 „siis, quæ usui Regaliæ obnoxia non
 „fuere, suas libertates, atque immu-
 „nitates tutas relinquant, ne eas de cæ-
 „tero ullo modo labefactari sinas, sed
 „quidquid in contrarium hæcenus
 „actum tentatumque est, reparari at-
 „que in pristinum statum restitui cures;
 „neve cælestis Beneficentiæ fontem,
 „quem subditæ tibi gentes, pietatis in-
 „primis, justitiæque suæ merito sicuti
 „credere nos juvat, expertæ hucusque
 „sunt, secus nunc agendo, & Dei, per
 „quem regnas, Ecclesiam graviter læ-
 „dendo obstruas, qui scias hujus quo-
 „que vitæ bona, & Regnorum felici-
 „tatem & incrementa a Divina boni-
 „tate unice dari expectandaque esse,
 „sicuti innumera omnium gentium ac
 „temporum exempla testantur.,

Sæc. XVII.
 A. C. 1678.

Sæc. XVII.

A C 1678.

„Nos sane hos animi nostri sensus
 „in sinu tacitos continere non patitur
 „vel nostri pastoralis Officii ratio, cui
 „solicitude incumbit omnium Ecclesia-
 „rum, vel justitiæ debitum, quo omni-
 „bus ad hanc Sedem ex veteri justo-
 „que more, quem a nulla humana po-
 „testate impediri fas est, recurrentibus
 „jus reddere, consilium, opem, et
 „paternum patrociniū præstare, ve-
 „denique necessitas occurrendi scan-
 „dalo, quo Christiani late populi ad
 „tantæ rei exitum conversi afficeren-
 „tur, si a laicali potestate Ecclesie,
 „earumque Antistites, & Ministri suis
 „libertatibus, atque immunitatibus,
 „earumque usu, & antiqua concessione
 „contra generalium conciliorum De-
 „creta, & veterem inconcussamque
 „observantiam, spoliarentur, non alio
 „prætextu, quam novæ & inauditæ
 „opinionis nullo jure nixæ, cui non
 „nulli postea accesserunt, non quod
 „aliquid novi afferrent, quod rei veri-
 „tatem tam apertam posset in dubium
 „revocare, sed ut rem suam agerent,
 „nihil solliciti, si publica perderent,
 „speramus Majestatem tuam causæ ju-
 „stitiæ & æquitate cognita, quæ patet
 „ipsa per se, paternæ cohortationi, ac
 „precibus nostris pro spectata animi tui
 „pietate & sapientia, perpetuaque in
 „hanc

„hanc sedem observantia auscultatu- Sæc. XVII.
 „ram, nosque cura non minus molesta A. C. 1678.
 „quam necessaria inter tot alias, qui-
 „bus circumdamur, liberaturam. Sane
 „si aliter suadentium Consilia Majestas
 „tua paulo attentius expenderit, facile
 „intelliget, homines gratiæ & fortunæ
 „inhiantes, obtentu Regiæ potestatis
 „suam firmare velle, neque tam esse
 „amplitudinis tuæ cupidos quam lau-
 „dis inimicos, & qui ad omnem po-
 „steritatis memoriam illustribus factis
 „Christianæ Reipublicæ salutem tueri,
 „& religionem amplificare tantopere
 „studuisti in alienis terris, nunc a te-
 „ipso quodammodo alienus, Ecclesiæ
 „libertatem, Authoritatemque in tuis
 „imminutam velis; quasi vero facile
 „tibi persuaderi posse confidant, æquum
 „esse, vel fieri posse, ut nobilitetur &
 „crescat ex Ecclesiæ ruinis imperium,
 „quod religiosissimi fortissimique Reges
 „Majores tui mirifico in eandem Ec-
 „clesiam studio, & pari in Apostolicam
 „sedem pietati tibi eorum Vestigiis stre-
 „nue insistendi amplissimum relique-
 „runt. Tu Reges eos, fili charissime,
 „vel etiam teipsum imitare, & eorum
 „tuaque præclare facta in mentem re-
 „voca. Nos quidem oblivisci non pos-
 „sumus prædecessores nostros Roma-
 „nos Pontifices, qui similibus de caus-

Sæc. XVII. „sis graves ac diuturnas pati ærumas,
 A. C. 1678. „& immanes contentionum; ac peri-
 „culorum procellas, in eo confisi, qui
 „mari ventisque imperat, invicto ani-
 „mo subire non dubitarunt. Hæc ad
 „Majestatem tuam inviti scribimus, qui
 „in materia lætioris argumenti versari
 „magnopere cuperemus, sed postquam
 „Apostolicæ servitutis onus subeundo
 „divinæ voluntati parvimus, liberum
 „Nobis jam non est, exequi nostram,
 „quæ tuæ obsecundare, quacunque in
 „re vellet, sicut in pluribus, quas no-
 „bis ratio temporum & publicæ pacis
 „studium hæctenus indulgere permittit,
 „cognoscere potuisti, significavimus
 „hæc ipsa Oratori Majestatis tuæ no-
 „bili Viro Duci de Estre, ut tibi pluri-
 „bus referret, itidemque Venerabili
 „fratri Archiepiscopo Adrianopolis nun-
 „tio apud te nostro, quem ut de tota
 „re differentem diligenter ac benigne
 „pro more tuo audire velis vehemen-
 „ter a te petimus, ac Majestati tuæ
 „apostolicam benedictionem amantiss-
 „sime impartimur.,,

Ad hæc Pontificis literas Ludovicus Rex respondit, Regaliæ jus in Ecclesias Galliæ universas sibi tanquam Regiæ coronæ insitum atque innatum competere, ac Majores suos jus illud exercuisse, dum viverent, & ad ipsum

ipsum morientes hæreditario ordine Sæc. XVII.
 transmisisse; cum autem Pontifex ut- A. C. 1678.
 rumque a vero tam alienum, ut ni-
 hil magis, esse censeret, hæc die vi-
 gesima prima Septembris ad Regem
 perscripsit: „Nemo sanæ mentis &
 „doctrinæ aufit in dubium revocare,
 „nullum sæculari potestati in res sacras
 „jus esse, nisi quatenus Ecclesiæ indul-
 „sit Authoritas. Nunc autem non so-
 „lum Galliæ Regibus non indulsit, ut
 „Regaliam prædictam extenderent ad
 „Ecclesias illi oneri non assuetas, sed
 „etiam id fieri aperte vetuit in gene-
 „rali Concilio Lugdunensi, quod Gallia
 „in primis veneratur, & sanctum habet.
 „Reges prædecessores tuos quotquot
 „fuere, ejusdem Concilii dispositionem
 „religiose semper & per quadringento-
 „rum ferme annorum spatium custodi-
 „vise, & si quis eorum de illa confrin-
 „genda cogitarit, re melius pensata
 „ab incepto desitisse audimus, id in con-
 „fesso esse apud omnes scriptores præ-
 „sertim Gallos, & Regia ipsa Tabularia
 „ad oculum demonstrant. Quamobrem
 „pati non possumus, nec debemus
 „Majestati tuæ obtrudi errorem tam
 „manifestum, tam Conscientiæ tuæ, tam
 „Galliæ Regno, tam Ecclesiæ universæ
 „perniciosum; semel enim admissa Ma-
 „jestati tuæ licere adversus generalis

Sæc. XVII. „Concili decreta, adversus Regum
A. C. 1678. „Majorum tuorum exempla, advertus
 „ipsam rerum sacrarum naturam, &
 „primogeniam Ecclesiarum libertatem
 „jus Regaliæ in eas quoque Ecclesias
 „quæ hujusmodi oneri obnoxie nunt
 „quam fuere, idque palam dissentiente
 „& reclamante, & ineluctabilem cæ
 „lestis iræ animadversionem multis cum
 „lachrimis denuntiante Romano Pon
 „tifici, ad quem, sicuti vetus confus
 „tudo poscebat, nonnulli Galliæ Epi
 „scopi a Metropolitanorum sententiis
 „appellarunt, nemo non videt, quæ
 „inde Ecclesiæ Catholicæ deformatio
 „ac ruina, quæ sacrarum ac profana
 „rum rerum confusio, sublato quodam
 „modo inter spiritualem & sæcularem
 „potestatem pariete medio, sit conse
 „cutura, non in Gallia solum, sed in
 „omnibus aliis Christiani orbis provin
 „ciis manante in dies latius exempli
 „Autoritate. Accedet ad hæc, nihil
 „error tam absurdus, ac tam certus
 „corrigatur, gravis jactura ac pericu
 „lum animarum in isto Regno: illi e
 „nim, quos Majestas tua vacantium
 „Ecclesiarum fructibus augebit, in quib
 „bus Ecclesiis jus illud locum non ha
 „bere, cum progressu temporis vel mo
 „ritu sacerdotum, quibus arcana Con
 „scientiæ suæ detegunt, vel etiam ipsi
 „per

„per se, ut in re clara & aperta vide- Sæc. XVII.
 „rint, in quos se laqueos induerint, & A. C. 1678.
 „in quod animam suam perditionis æ-
 „ternæ discrimen adduxerint, tot cen-
 „suris adeoque tot sacrilegiis obstricti,
 „tot illicite perceptis bonis Ecclesiæ,
 „quæ restituere cogentur, incredibile
 „dictu est, qua animi perturbatione,
 „quibus Conscientiæ terroribus agen-
 „tur, Regiam beneficentiam tuam ma-
 „gni infortunii loco habituri. Quo-
 „rum profecto malorum, & discrimi-
 „num culpam, nisi provide arceantur,
 „Majestas tua haud dubie in districto
 „Dei judicio sustinebit. Vehementer
 „itaque Majestatem tuam rogamus, ut
 „pro eximia animi tui æquitate & Sa-
 „pientia rem serio perpendas, ac si in-
 „numeris amplissimi Regni tui negotiis
 „impediris, quo minus eam per te
 „cognoscas, viros aliquos non tam Do-
 „ctrina, quæ non adeo magna requi-
 „ritur ad hujus causæ cognitionem,
 „quam pietate fideque præstantes con-
 „sulas, vel si placet, evolvas acta ipsa
 „Cleri Gallicani nuper impressa, quæ
 „tibi rei veritatem luculenter aperient,
 „Qua cognita minime dubitamus, quin
 „Majestas tua illico declaret, nihil
 „tibi majori curæ esse, quam reddi Deo,
 „quæ Dei sunt, a quo tantas opes,
 „tam splendidum amplumque Regnum,
 „&

Sæc. XVII. „& omni Regno potiora tot præclara
 A. C. 1678. „animi, corporisque bona accepisti
 „Longius fortasse quam patitur, vel
 „evidens causa justitiæ vel egregia
 „virtus tua, in hoc argumento immo-
 „ramur. Verum non ut te confunda-
 „mus, hæc scribimus, sed tanquam fi-
 „lium charissimum admonemus, ani-
 „mo reputantes, nihil prodesse homini,
 „si univèrsam mundum lucretur, ani-
 „mæ vero suæ detrimentum patiatur.
 „Speramus charissime Fili, opus non
 „fore, ut novis eximiam religionem
 „æquitatemque tuam precibus in hoc
 „negotio interpellemus; ea cæteroque
 „est rei magnitudo, & gravitas, in qua
 „non Gallicanæ solum, sed totius Ec-
 „clesiæ dignitas, salusque vertitur, ut
 „pro Apostolici officii nostri munere
 „extrema omnia pati potius quam
 „causam istam negligenter agere de-
 „beamus. Reliqua super hoc argumento
 „accipies a præfato nuncio Nostro,
 „ac tibi Apostolicam benedictionem
 „perpetuo cum felicitatis tuæ voto con-
 „junctam amantissime impartimur.”

§. LXXXIV.

*Epistola Apamiensis Episcopi ad In-
 nocentium XI. Papam.*

Cum autem Regis Ministri Regaliæ
 extensionem omni severitate ur-
 gentes,